

Barselsloven udfordrer hjemmebehandling af tidligt fødte børn

Sundhedspolitikken støtter regeringen det nære sundhedsvæsen med en strategi om mere behandling i eget hjem. Der eksisterer en landsdækkende ordning med hjemmebehandling for tidligt fødte børn, men desværre understøttes denne ordning ikke af barselsloven §14.

Introduktion til problemstillingen

Et barn, der fødes for tidligt, kræver hospitalsindlæggelse enten på en nyfødt intensiv afdeling eller på en afdeling for syge nyfødte (neonatalafdeling), og for nogle børn drejer det sig om langvarig intensiv behandling med et højt specialiseret plejebehov. Varigheden af indlæggelsen afhænger af, hvor tidligt i graviditeten barnet er født (op til 4,5 måneder før tid) og komplikationer til den tidlige fødsel. De fleste tidligt fødte børn udskrives omkring terminstidspunktet. Indlæggelsen er følelsesmæssigt hård for alle forældre.

De fleste tidligt fødte børn kræver behandling indtil terminsdatoen. Når det er sundhedsfagligt forsvarligt, ønsker de fleste forældre at komme hjem. For at understøtte forældrenes ønske om at være i hjemmet, er der fra alle neonatalafdelinger tilbud om hjemmebehandling. Hjemmebehandlingen indebærer, at forældre i tæt samarbejde med sygeplejersker og læger fra neonatalafdelingen varetager sondeernæring, medicinadministration og andre individuelt tilpassede behandlinger såsom iltbehandling ved kronisk lungesygdom efter langvarig respiratorbehandling. Tidligt fødte børn kan modtage hjemmebehandling, når de har en alder svarende til mindst 6 uger før den oprindelige termin. Når barnet ikke længere har behov for hjemmebehandlingen, overtager sundhedsplejersken forløbet.

Barselslovgivningen er ikke fulgt med udviklingen i patientforløbene, idet barslen forlænges svarende til indlæggelsen på hospitalet (dog maksimalt i 3 måneder). Vælger forældrene hjemmebehandling, er barnet formelt udskrevet fra sygehuset (lovkrav siden 2021), og barslen forlænges derfor ikke svarende til perioden med hjemmebehandling.

Forældrene står derfor i det dilemma, at de kan vælge at forblive indlagt og dermed forlænge barslen, eller de kan vælge hjemmebehandling og dermed miste barsel. Hjemmebehandlingen har oftest en varighed på flere uger, og forældre til de tidligt fødte børn kan miste op til 6 ugers barsel i forhold til forældre med raske nyfødte.

De nuværende barselsregler er uhensigtsmæssige og utidssvarende. Forældrene vil gerne tage imod tilbuddet om hjemmebehandling, men ønsker samtidig de bedste forudsætninger for barsel med deres barn. Samfundsøkonomisk er der en fordel i at kunne konvertere sygehusbehandling til hjemmebehandling, når det giver mening for patienterne og deres familier, da det ud over fordelene ved at være i eget hjem også reducerer antallet af sengedage på neonatalafdelingerne.

Dilemmaet med hjemmebehandling og afkortet barsel øger ydermere ulighed i sundhed. Forældre til raske nyfødte stilles bedre end familier til syge nyfødte, og økonomisk ressourcestærke forældre har i højere grad råd til at vælge hjemmebehandling.

Vi ønsker at gå i dialog om, hvordan vi sikrer forlængelse af barselsperioden for de familier, der modtager hjemmebehandling i stedet for hospitalsbehandling, og vi ser frem til at høre fra jer.

Præsentation af problemstilling stilles samlet af Speciel Interessegruppe i Neonatal sygepleje under Dansk Sygeplejeråd samt af Neonatologjudvalget under Dansk Pædiatrisk Selskab (fagligt selskab for børnelæger i Danmark). Yderligere støtter Dansk Præmatur Forening præsentationen.